

*Załącznik do uchwały Zarządu
Nr 52/33/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r.*

*Załącznik do uchwały Rady Nadzorczej
Nr 08/26/2023 z dnia 29 grudnia 2023 r.*

*Załącznik do uchwały Zebrania Przedstawicieli
Nr 34/2024 z dnia 26 czerwca 2024 r.*

Polityka **ładu** **korporacyjnego**
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej

Biała Rawska 2023 r.

Spis treści

Wprowadzenie

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

Rozdział 2. Organizacja i struktura organizacyjna

Rozdział 3. Relacja z udziałowcami Banku

Rozdział 4. Organ zarządzający- Zarząd

Rozdział 5. Organ nadzorujący – Rada Nadzorcza

Rozdział 6 Polityka w zakresie AML

Rozdział 7. Polityka w zakresie ESG

Rozdział 8. Polityka w zakresie outsourcingu

Rozdział 9. Kultura ryzyka i standardy etyczne

Rozdział 10. Konflikt interesów

Rozdział 11. Polityka wynagradzania

Rozdział 12. Polityka informacyjna

Rozdział 13. Działalność promocyjna i relacje z klientami

Rozdział 14. Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne

Rozdział 15. Wykonywanie uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko

Wprowadzenie

W związku z wdrożeniem przez Komisję Nadzoru Finansowego - Zasad Ładu Korporacyjnego, a także zasad określonych w Rekomendacji „Z”, Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej z siedzibą w Białej Rawskiej zwany dalej „Bankiem”, a także uwzględniając Wytyczne Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje z dnia 2 lipca 2021 r. (EBA/GL/2021/06) oświadczają, że poprzez przyjęcie niniejszej Polityki, wprowadza Zasady Ładu Korporacyjnego określone w dokumencie KNF zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku.

Przy opracowaniu niniejszej Polityki Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej jako instytucja nadzorowana, podlegająca wymogom określonym w Wytycznych KNF, EBA i ESMA wziął pod uwagę następujące czynniki:

- a. swoją organizację wewnętrzną, a w szczególności, iż Bank działa w formie spółdzielni na podstawie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz ustawy Prawo spółdzielcze, oraz ustawy Prawo bankowe,
- b. charakter skali i stopień złożoności prowadzonej działalności, w szczególności fakt, iż wykonuje czynności bankowe objęte zezwoleniem organu nadzorczego oraz określonych statutem,
- c. okoliczność, iż Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej działa wyłącznie w środowisku lokalnym na terenie województwa łódzkiego i mazowieckiego oferując produkty kredytowe, głównie konsumentom, niewielkim przedsiębiorcom oraz osobom prowadzącym działalność rolniczą, lub działalność innego rodzaju na szczeblu lokalnym,
- d. okoliczność, iż Bank realizuje strategię zrzeszenia,
- e. jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
- f. okoliczność, iż Bank oferuje produkty kredytowe i depozytowe o nieznanym stopniu złożoności,
- g. okoliczność, iż struktura organizacyjna obejmuje 3 pionery,
- h. ryzyka z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej lub ładu korporacyjnego (ryzyka ESG) - oznaczają ryzyka strat wynikających z wszelkich negatywnych skutków finansowych dla instytucji, spowodowanych obecnym lub przyszłym wpływem czynników środowiskowych, społecznych lub związanych z ładem korporacyjnym (tj. czynników ryzyka ESG) na kontrahentów instytucji lub na aktywa, w które instytucja inwestuje,
- i. ryzyko z zakresu ładu korporacyjnego - oznacza ryzyko strat wynikających z wszelkich negatywnych skutków finansowych dla instytucji, spowodowanych obecnym lub przyszłym wpływem czynników związanych z ładem korporacyjnym na kontrahentów instytucji lub na aktywa, w które instytucja inwestuje.

Z uwagi na powyższe Bank Spółdzielczy, kierując się zasadą proporcjonalności wprowadza adekwatny do powyższych czynników zbiór zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku w tym relacje z udziałowcami Banku i klientami, organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.

W treści niniejszego dokumentu wyszczególnione zostały zasady stosowane przez Bank oraz te do stosowania, których Bank zobowiązuje się.

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

§ 1

1. Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej jest zarejestrowany w Sądzie Rejonowym dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi XX Wydział Gospodarczy - Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000072736,
2. Ramy Ładu Korporacyjnego Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej tworzą:
 - a) Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 roku o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
 - b) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe,
 - c) Ustawa z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze,
 - d) Statut Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej,
 - e) Uchwały Komisji Nadzoru Finansowego,
 - f) Indywidualne zalecenia dla Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej wydawane przez Komisję Nadzoru Finansowego, System Ochrony Zrzeszenia BPS,
 - g) Wewnętrzne akty prawne.

Rozdział 2. Organizacja i struktura organizacyjna

§ 2

1. Organizacja Banku umożliwia osiąganie długoterminowych celów prowadzonej działalności.
2. Organizacja Banku obejmuje zarządzanie i sprawowanie kontroli, systemy sprawozdawczości wewnętrznej, przepływ i ochronę informacji oraz obieg dokumentów, co zostało należycie uregulowane w odpowiednich regulacjach wewnętrznych.
3. Organizacja Banku znajduje odzwierciedlenie w strukturze organizacyjnej.
4. Bank zapewnia jawność struktury organizacyjnej uregulowanej w regulacjach wewnętrznych, poprzez zamieszczenie podstawowej struktury organizacyjnej na stronie internetowej: www.bsbr.pl

§ 3

1. Bank posiada przejrzystą oraz adekwatną do skali i charakteru prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka strukturę organizacyjną, w której podległość służbowa, zadania oraz zakres obowiązków i odpowiedzialności są wyraźnie przypisane i odpowiednio podzielone.
2. Struktura organizacyjna obejmuje i odzwierciedla cały obszar działalności Banku wyraźnie wyodrębniając każdą kluczową funkcję w obrębie wykonywanych zadań, przez co przyczynia się do zapewnienia oraz wykazania skutecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem. Dotyczy to zarówno podziału zadań jak i odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu Banku, a także podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy komórki organizacyjne centrali, jednostki organizacyjne oraz poszczególne zespoły albo stanowiska.
3. Struktura organizacyjna Banku została określona w taki sposób, by nie zachodziły wątpliwości co do zakresu zadań i odpowiedzialności odpowiednich komórek organizacyjnych, jednostek organizacyjnych i zespołów lub stanowisk, a zwłaszcza, by nie dochodziło do nakładania się na siebie obowiązków i odpowiedzialności komórek organizacyjnych, jednostek organizacyjnych i zespołów lub stanowisk.
4. Struktura Banku nie utrudnia nadzoru nad ryzykiem oraz skutecznego zarządzania ryzykiem, ani także skutecznego nadzorowania instytucji.

§ 4

Bank przestrzega wymogów wynikających z przepisów prawa oraz uwzględnia rekomendacje nadzorcze wydane przez odpowiednie organy nadzoru, w szczególności przez KNF oraz EBA (European Banking Authority), a także zobowiązania lub deklaracje składane wobec organów

nadzoru oraz uwzględnia indywidualne zalecenia wydane przez organy nadzoru oraz cele strategiczne Zrzeszenia.

§ 5

1. Bank określa własne cele strategiczne przy uwzględnieniu charakteru oraz skali prowadzonej działalności.
2. Organizacja Banku umożliwia osiąganie zakładanych strategicznych celów z uwzględnieniem konieczności efektywnego monitorowania ryzyka występującego w jego działalności.
3. Organizacja Banku umożliwia niezwłoczne podejmowanie odpowiednich działań w sytuacjach nagłych, gdy konieczne jest odstępnie lub nie jest możliwe realizowanie przyjętych celów strategicznych z powodu nieoczekiwanych zmian w otoczeniu gospodarczym lub prawnym Banku albo, gdy dalsza realizacja przyjętych celów może prowadzić do naruszenia norm określonych regulacjami dotyczącymi prowadzenia działalności przez Bank lub ustalonych zasad postępowania.
4. Organizacja Banku zapewnia, że:
 - a) wykonywanie zadań z zakresu działalności Banku jest powierzane osobom posiadającym niezbędną wiedzę i umiejętności, nad którymi nadzór sprawują osoby posiadające także odpowiednie doświadczenie, wiedzę i charakteryzują się odpowiednią reputacją,
 - b) przy określaniu zakresu powierzanych zadań brana jest pod uwagę możliwość właściwego i rzetelnego wykonania tych zadań na danym stanowisku,
 - c) prawa pracowników są należycie chronione, a ich interesy należycie uwzględniane, w szczególności poprzez stosowanie przejrzystych i obiektywnych zasad zatrudniania i wynagradzania, oceny, a także nagradzania i awansu zawodowego.

§ 6

1. Zarząd Banku kształtuje strukturę organizacyjną Banku, jej ewolucje i ograniczenia, jak też zapewnia, aby ta struktura była uzasadniona i efektywna oraz nie cechowała się nadmierną lub nieodpowiednią złożonością, która nie miałaby jasnego uzasadnienia ekonomicznego ani celu prawnego lub mogłaby być wykorzystana w celach związanych z przestępczością finansową.
2. Tworzenie lub zmiany struktury organizacyjnej Banku, są spójne w szczególności ze Statutem Banku, jako podstawowym aktem ustrojowym dotyczącym utworzenia i funkcjonowania Banku oraz sposobu działania jego organów.
3. Wymóg, o którym mowa w ust. 1 jest zachowany również w odniesieniu do innych dokumentów wewnętrznych związanych z organizacją i funkcjonowaniem poszczególnych komórek organizacyjnych i stanowisk, a także jednostek organizacyjnych i ich komórek organizacyjnych czy stanowisk lub zespołów.
4. Pracownicy Banku mają zapewniony odpowiedni dostęp do informacji o zakresach uprawnień, obowiązkach i odpowiedzialności poszczególnych jednostek i komórek organizacyjnych.
5. Zarząd w pełni zna i rozumie strukturę prawną, organizacyjną i operacyjną Banku oraz zapewnia jej zgodność z zatwierdzoną strategią biznesową i w zakresie ryzyka jak też skłonnością do podejmowania ryzyka.
6. Zarząd i Rada Nadzorcza zapewniają zatwierdzanie prawidłowych strategii i polityki powoływania nowych struktur i zmian istniejących, zapewniając by ich liczba, wzajemne powiązania i transakcje między nimi nie utrudniały zarządzania wewnętrznego oraz skutecznego zarządzania ryzykiem i nadzoru nad nim.

§ 7

1. Pracownik Banku ma świadomość, iż jego prawa pracownicze są należycie chronione, co znajduje odzwierciedlenie w szczególności w Polityce kadrowej Banku, Polityce

wynagrodzeń oraz Regulaminie pracy i Regulaminie wynagradzania, poprzez uwzględnienie tych praw w w/w aktach.

2. Pracownicy Banku informowani są w ramach wykonywanych przez nich obowiązków o niezbędnych aktach wewnętrznych, regulujących zakres ich obowiązków, co znajduje odzwierciedlenie w treści regulacji zobowiązujących Zarząd do poinformowania o ich treści pracowników wykonujących powierzone im zadania regulowane danym aktem wewnętrznym.
3. Bank wprowadza anonimowy sposób powiadamiania Zarządu lub Rady Nadzorczej o nadużyciach w Banku, zapewniający możliwość korzystania z tego narzędzia przez wszystkich pracowników, za pośrednictwem określonego, niezależnego i autonomicznego kanału bez obawy negatywnych konsekwencji ze strony kierownictwa i innych pracowników Banku.
4. Obowiązująca w Banku procedura dotycząca anonimowego sposobu powiadamiania o nadużyciach zawiera jasne reguły zapewniające traktowanie informacji dotyczących osób zgłaszających i zgłaszanych oraz naruszenia jako poufnych, chroni pracowników, którzy zgłaszają obawy, przed represjami za ujawnienie naruszeń podlegających zgłoszeniu a także zapewnia, aby zgłaszane potencjalne lub rzeczywiste naruszenia podlegały ocenie i przekazaniu na wyższy szczebel, w tym w stosownych przypadkach odpowiednim właściwym organom lub organom ścigania.
5. Procedura anonimowego powiadamiania zapewnia monitorowanie wyniku dochodzenia w sprawie zgłoszonego naruszenia oraz właściwe prowadzenie ewidencji zgłoszonych naruszeń.
6. Zarząd przedstawia Radzie Nadzorczej Banku raporty dotyczące powiadomień o poważnych nadużyciach.
7. Bank wdraża również inne mechanizmy służące zapobieganiu nadużyciom, o ile ich wdrażanie wynika z przepisów prawa albo jest uzasadnione wytycznymi organów nadzoru lub organów Banku.

§ 8

Bank stosuje plany ciągłości działania mające na celu zapewnianie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek zakłóceń w działalności Banku.

Rozdział 3. Relacja z udziałowcami Banku

§ 9

1. Bank działa w interesie wszystkich udziałowców, z poszanowaniem interesu klientów.
2. Bank przy prowadzeniu działalności bierze po uwagę interesy wszystkich interesariuszy, o ile nie są one sprzeczne z interesami Banku.
3. Bank zapewnia udziałowcom Banku właściwy dostęp do rzetelnej i kompletnej informacji. Udostępnienie informacji udziałowcom Banku odbywający się poprzez wywieszanie informacji na tablicach ogłoszeń w miejscu wykonywania czynności, na stronie internetowej www.bsbr.pl w formie publikacji oraz podczas Zebrań Grup Członkowskich, jak również poprzez udostępnienie udziałowcom w siedzibie Banku uchwał Zebrań Przedstawicieli, protokołów z tych zebrań, sprawozdań finansowych, a także przedkładanymi na każde żądanie udziałowca Banku, zgodnie z przepisami Prawa spółdzielczego oraz postanowieniami Statutu, uchwał Rady Nadzorczej i Zarządu. Udziałowiec uprawniony jest do uzyskania odpisów regulaminów oraz do zapoznawania się z treścią umów zawieranych przez Bank, o ile umowy te nie dotyczą wykonywanej przez Bank działalności bankowej.
4. Przy udzielaniu informacji członkom Banku zapewnia ich rzetelność oraz kompletność nie stosując przy tym preferencji w stosunku do wybranych udziałowców.

§ 10

1. Członkowie Banku współdziałają przy realizacji jego celów oraz zapewniają bezpieczeństwo działania Banku.

2. Członkowie Banku mogą wpływać na funkcjonowanie Banku wyłącznie poprzez decyzje Zebrania Przedstawicieli nie naruszając kompetencji pozostałych organów. Nieuprawnione wywieranie wpływu na Zarząd lub Radę Nadzorczą Banku podlega zgłoszeniu Komisji Nadzoru Finansowego.
3. Udziałowcy Banku w swych decyzjach powinni kierować się interesem Banku.
4. Zwołanie Zebrania Przedstawicieli w sytuacji, gdy wymaga tego dalsze prawidłowe funkcjonowanie Banku następuje niezwłocznie.
5. Udziałowcy Banku powinni efektywnie korzystać z narzędzi nadzoru właścicielskiego, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. Organy Banku funkcjonują w taki sposób, by zapewniać rozdzielenie funkcji właścicielskich i zarządczych. Obecność udziałowca w zarządzie wymaga ograniczenia w Radzie Nadzorczej Banku podmiotów powiązanych z takim udziałowcem (w szczególności rodzinnie lub gospodarczo, poza udziałem w Banku), w celu uniknięcia obniżenia efektywności nadzoru wewnętrznego.
6. W skład Rady Nadzorczej nie mogą wchodzić osoby pozostające z członkami Zarządu lub kierownikami bieżącej działalności gospodarczej spółdzielni w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej i w drugim stopniu linii bocznej.
7. Członkowie Rady Nadzorczej wybierani z jej składu do Komitetu Audytu spełniają wymogi wskazane w treści ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
8. Konflikty powstające pomiędzy udziałowcami powinny być rozwiązywane niezwłocznie, aby nie dochodziło do naruszania interesu Banku i jego członków.

§ 11

1. Członkowie Banku, nie mogą ingerować w sposób sprawowania Zarządu, w tym prowadzenie spraw przez Zarząd Banku.
2. Członkowie Banku nie powinni wykorzystywać swojej pozycji do podejmowania decyzji prowadzących do przeniesienia aktywów z Banku do innych podmiotów a także do nabycia lub zbycia albo zawierania innych transakcji powodujących rozporządzenie przez Bank jego majątkiem na warunkach innych niż rynkowe, czy też z narażeniem bezpieczeństwa lub interesu Banku.

§ 12

1. Bank wprowadził w Statucie mechanizmy ograniczające wypłatę wypowiedzialnych udziałów, w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa finansowego Banku.
2. Udziałowcy są odpowiedzialni za niezwłoczne dokapitalizowanie Banku w sytuacji, gdy jest to niezbędne do utrzymania kapitałów własnych Banku na poziomie wymaganym przez przepisy prawa lub regulacje nadzorcze, a także gdy wymaga tego bezpieczeństwo Banku.
3. Udziałowcy powinni być odpowiedzialni za niezwłoczne dostarczenie Bankowi wsparcia finansowego w sytuacji, gdy jest to niezbędne do utrzymania płynności Banku na poziomie wymaganym przez przepisy prawa lub regulacje nadzorcze, a także gdy wymaga tego bezpieczeństwo Banku.
4. Decyzje w zakresie wypłaty zysku uzależnione są od potrzeby utrzymania odpowiedniego poziomu kapitałów własnych oraz realizacji strategicznych celów Banku, a także uwzględniają rekomendacje i indywidualne zalecenia wydane przez organy nadzoru.

Rozdział 4. Organ zarządzający - Zarząd

§ 13

1. Zarząd Banku ponosi ostateczną i ogólną odpowiedzialność za Bank oraz określa zasady zarządzania w Banku, które zapewniają skuteczne i ostrożne zarządzanie Bankiem, nadzoruje wdrożenie tych zasad oraz jest za to wdrożenie odpowiedzialny.
2. Zarząd aktywnie angażuje się w działalność Banku i podejmuje decyzje w prawidłowy i świadomy sposób.

3. Zarząd ponosi odpowiedzialność za wdrażanie strategii, polityk i zasad oraz regularnie omawia wdrażanie tych regulacji z Radą Nadzorczą oraz zgodnie z wytycznymi KNF przedstawia je do akceptacji Rady Nadzorczej.
4. Zarząd dokonując osądu i podejmując decyzje konstruktywnie kwestionuje oraz krytycznie ocenia przedstawiane mu propozycje, wyjaśnienia i informacje.
5. Zarząd składa kompleksowe cykliczne sprawozdania i informuje regularnie bez zbędnej zwłoki Radzie Nadzorczej o elementach istotnych dla oceny sytuacji, ryzyku i wydarzeniach mających wpływ lub mogących mieć wpływ na działanie Banku.

§ 14

1. Zarząd ma charakter kolegialny
2. Członkowie Zarządu Banku posiadają kompetencje do prowadzenia spraw Banku wynikające z:
 - 1) wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej),
 - 2) doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk),
 - 3) umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych funkcji.
3. Każdy z członków Zarządu Banku daje rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków.
4. Członkowie Zarządu, podlegają ocenie odpowiedniości przez Radę Nadzorczą, na zasadach określonych w Polityce zapewnienia odpowiedniości kandydatów / członków Zarządu Banku i Zarządu Banku oraz kandydatów/osób pełniących kluczowe funkcje.
5. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków Zarządu Banku dopełniają się w taki sposób, aby możliwe było zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegialnego zarządzania Bankiem.
6. W składzie Zarządu zapewniony jest udział osób, które władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego, niezbędnymi w zarządzaniu Bankiem na polskim rynku finansowym.
7. Bank realizuje powyższe zasady poprzez stosowanie przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznych, rekomendacji i zaleceń, określonych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego oraz Komisję Nadzoru Finansowego, regulujących tą materię, a także wytyczne i rekomendacje Banku Zrzeszającego i Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia z zachowaniem zasady proporcjonalności.

§ 15

1. Zarząd Banku działając w interesie Banku ma na względzie cele oraz zasady prowadzenia działalności przez Bank określone przez przepisy prawa, regulacje wewnętrzne oraz rekomendacje nadzorcze.
2. Zarząd Banku realizując przyjętą strategię działalności kieruje się bezpieczeństwem Banku.
3. Zarząd Banku jest jedynym uprawnionym i odpowiedzialnym za zarządzanie działalnością Banku.
4. Zarządzanie działalnością Banku obejmuje w szczególności funkcje prowadzenia spraw, planowania, organizowania, decydowania, kierowania oraz kontrolowania działalności Banku.

§ 16

1. Zarząd Banku zgodnie z przepisami prawa i Statutem i składa się z 3 do 5 członków.
2. Liczbę członków Zarządu określa Statut Banku. W przypadku zmniejszenia się liczby członków Zarządu poniżej liczby wynikającej ze Struktury Organizacyjnej Banku, Rada Nadzorcza zobowiązana jest do niezwłocznego uzupełnienia liczby członków Zarządu. Rada Nadzorcza może podjąć doraźne czynności naprawcze, wyznaczając na okres przejściowy jednego ze swoich członków do czasowego pełnienia funkcji członka Zarządu.

3. Obowiązki i uprawnienia Zarządu są jasno określone w formie pisemnej.
4. Do obowiązków Zarządu należy w szczególności ustalanie i wdrażanie:
 - a) ogólnej strategii działania Banku;
 - b) ogólnej strategii w zakresie ryzyka, w tym skłonności instytucji do podejmowania ryzyka oraz jej ram zarządzania ryzykiem, a także środków zapewniających, aby Zarząd poświęcał wystarczająco dużo czasu na zagadnienia związane z ryzykiem;
 - c) odpowiednich i skutecznych ram zarządzania oraz kontroli wewnętrznej, obejmujących jasną strukturę organizacyjną i dobrze funkcjonujące niezależne wewnętrzne komórki ds. zarządzania ryzykiem, ds. zgodności, które dysponują wystarczającymi uprawnieniami, statusem i zasobami, aby móc wykonywać swoje funkcje,
 - d) wielkości, rodzajów oraz struktury kapitału wewnętrznego i funduszy własnych wystarczających do odpowiedniego pokrycia ryzyka podejmowanego przez Bank,
 - e) celów zarządzania płynnością instytucji,
 - f) Polityki wynagrodzeń,
 - g) procesu wyboru i oceny kwalifikacji osób pełniących najważniejsze funkcje,
 - h) kultury języka,
 - i) kultury i wartości, które promują odpowiedzialne i etyczne postępowanie,
 - j) polityki przeciwdziałania konfliktom interesów,
 - k) zasad mających na celu zapewnienie rzetelności systemów rachunkowości i sprawozdawczości finansowej.
5. W składzie Zarządu Banku jest wyodrębniona funkcja Prezesa Zarządu, Wiceprezesów i członków Zarządu wybranych na czas nieokreślony.
6. Prezes Zarządu kieruje pracą Zarządu, zwołuje posiedzenia Zarządu i im przewodniczy.
7. Prezes Zarządu przyczynia się do efektywnego przepływu informacji w ramach Zarządu oraz pomiędzy Zarządem a Radą Nadzorczą oraz jest odpowiedzialny za skuteczne funkcjonowanie Zarządu.
8. Prezes Zarządu zachęca do otwartej i krytycznej dyskusji, sprzyja takiej dyskusji oraz zapewnia możliwość wyrażania i omawiania odmiennych poglądów w ramach procesu decyzyjnego.
9. Prezes Zarządu ustala porządek posiedzeń i zapewnia priorytetowe poruszanie kwestii strategicznych, a także zapewnia otrzymywanie przez członków Zarządu dokumentów i informacji z wystarczającym wyprzedzeniem przed posiedzeniami.
10. Powołanie Prezesa Zarządu następuje uchwałą Rady Nadzorczej, po uzyskaniu zgody KNF na wybór. Powołanie pozostałych członków Zarządu odbywa się na wniosek Prezesa Zarządu, odrębnymi uchwałami Rady Nadzorczej, przy czym powołanie członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku Spółdzielczego lub powierzenie funkcji członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku Spółdzielczego wymaga uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego.
11. Rada Nadzorcza, dokonując wyboru członka Zarządu, opiera się o wytyczne zawarte w Polityki zapewnienia odpowiedzialności kandydatów / członków Zarządu Banku i Zarządu Banku oraz osób pełniących kluczowe funkcje i dokonuje oceny każdego kandydata odrębnie, kierując się przede wszystkim jego profesjonalizmem oraz nienaganną opinią i reputacją.
12. Członkowie Zarządu Banku ponoszą kolegalną odpowiedzialność za decyzje zastrzeżone do kompetencji Zarządu, niezależnie od wprowadzenia wewnętrznego podziału odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności Banku pomiędzy członków Zarządu.
13. Wszyscy członkowie organu zarządzającego są na bieżąco informowani o ogólnej działalności Banku, jego sytuacji finansowej i pod względem ryzyka, a także o podejmowanych decyzjach mających znaczny wpływ na działalność Banku.
14. Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności Banku pomiędzy członków Zarządu dokonywany jest w sposób przejrzysty i jednoznaczny oraz został odzwierciedlony w regulacjach wewnętrznych i uchwałach kompetencyjnych

zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą. Podział ten nie prowadzi do zbędnego nakładania się kompetencji członków Zarządu Banku lub wewnętrznych konfliktów interesów.

15. Wewnętrzny podział odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu Banku nie prowadzi do sytuacji, w której określony obszar działalności Banku nie jest przypisany do żadnego członka organu zarządzającego.

§ 17

1. Posiedzenia Zarządu Banku odbywają się w języku polskim.
2. Protokół oraz treść podejmowanych uchwał lub innych istotnych postanowień Zarządu Banku sporządzane są w języku polskim.

§ 18

1. Bank nie posiada tzw. społecznych członków Zarządu, wszyscy członkowie Zarządu pełnią funkcję na podstawie stosunku pracy z Bankiem.
2. Pełnienie funkcji członka Zarządu powinno stanowić główny obszar aktywności zawodowej członka Zarządu. Dodatkowa aktywność zawodowa członka Zarządu, poza Bankiem nie powinna prowadzić do takiego zaangażowania czasu i nakładu pracy, aby negatywnie wpływała na wykonywanie funkcji członka Zarządu.
3. Członek Zarządu Banku nie powinien być w szczególności członkiem organów innych podmiotów, jeżeli czas poświęcony na wykonywanie funkcji w innych podmiotach uniemożliwiłby mu rzetelne wykonywanie obowiązków w Banku.
4. Członek Zarządu Banku powinien powstrzymać się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub miałaby negatywny wpływ na jego reputację jako członka Zarządu Banku.
5. Zasady ograniczania konfliktu interesów zostały określone w odpowiedniej regulacji wewnętrznej określającej między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka Zarządu w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

§ 19

W przypadku niepełnego składu Zarządu Banku, Rada Nadzorcza Banku podejmuje odpowiednie działania w celu niezwłocznego uzupełnienia.

Rozdział 5. Organ nadzorujący - Rada Nadzorcza

§ 20

1. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad sprawami Banku kierując się przy wykonywaniu swoich zadań dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie Banku.
2. Rada Nadzorcza monitoruje i konstruktywnie kwestionuje realizację strategii działania Banku.
3. Rada Nadzorcza w ramach pełnionych funkcji zobowiązana jest w szczególności:
 - 1) nadzorować i monitorować proces podejmowania decyzji przez kierownictwo oraz jego działania, jak też zapewnić skuteczny nadzór nad Zarządem, w tym monitorowanie oraz kontrolę jego indywidualnych i zbiorowych wyników, jak też realizacji strategii i celów instytucji;
 - 2) konstruktywnie kwestionować i krytycznie oceniać propozycje oraz informacje dostarczane przez Zarząd, a także jego decyzje;
 - 3) nadzorować i monitorować powołany Komitet Audytu zapewnić i okresowo oceniać skuteczność ram zarządzania wewnętrznego Banku oraz podejmować odpowiednie kroki w celu usunięcia wszelkich stwierdzonych uchybień;
 - 4) nadzorować i monitorować konsekwentne wdrażanie celów strategicznych Banku, jego struktury organizacyjnej i strategii w zakresie ryzyka, w tym jego skłonności do

- podejmowania ryzyka oraz ram zarządzania ryzykiem i innych obszarów polityki (np. polityki wynagrodzeń), a także zasad ujawniania informacji;
- 5) monitorować konsekwentne wdrażanie kultury ryzyka w Banku;
 - 6) nadzorować wdrażanie i utrzymywanie kodeksu etyki bankowej lub podobnych skutecznych zasad w celu określenia faktycznych i potencjalnych konfliktów interesów, zarządzania nimi oraz ich minimalizacji;
4. Rada Nadzorcza Banku posiada możliwość podejmowania na bieżąco niezbędnych czynności nadzorczych w szczególności w zakresie realizacji przyjętych celów strategicznych lub istotnych zmian poziomu ryzyka lub materializacji istotnych ryzyk w działalności Banku, a także w zakresie sprawozdawczości finansowej, w tym wprowadzania istotnych zmian w polityce rachunkowości mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej.
5. Rada Nadzorcza Banku oraz poszczególni jej członkowie przy wykonywaniu nadzoru kierują się obiektywną oceną i osądem.

§ 21

1. Członkowie Rady Nadzorczej Banku posiadają kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorowania Banku wynikające z:
 - 1) wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych lub stopni naukowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej),
 - 2) doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk),
 - 3) umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonej funkcji.
2. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków kolegalnej Rady Nadzorczej Banku uzupełniają się taki sposób, aby umożliwić zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegalnego sprawowania nadzoru nad wszystkimi obszarami działania Banku.
3. Każdy z członków Rady Nadzorczej Banku daje rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków.
4. W składzie Rady Nadzorczej Banku wszystkie osoby władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego niezbędnymi w nadzorowaniu Banku na polskim rynku finansowym.
5. Bank realizuje powyższe zasady poprzez stosowanie przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznych, rekomendacji i zaleceń, określonych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego oraz Komisję Nadzoru Finansowego, Bank Zrzeszający i Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia regulujących tą materię, z zachowaniem zasady proporcjonalności.
6. Organ stanowiący, dokonuje wyboru członka Rady Nadzorczej i dokonuje oceny kandydata ubiegającego się o funkcję członka Rady Nadzorczej na podstawie Polityki zapewnienia odpowiedniości kandydatów/członków Rady Nadzorczej, Rady Nadzorczej jako organu kolegalnego, przyjętej przez organ stanowiący, a przygotowanej w oparciu o wytyczne EBA.

§ 22

1. Skład liczebny Rady Nadzorczej Banku jest adekwatny do charakteru i skali prowadzonej przez Bank działalności.
2. W składzie Rady Nadzorczej Banku wyodrębniona jest funkcja przewodniczącego, który kieruje pracami Rady Nadzorczej. Wybór przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku dokonywany jest w oparciu o doświadczenie oraz umiejętności kierowania zespołem.
3. Rada Nadzorcza powołuje spośród siebie Prezydium.
4. W ramach Rady Nadzorczej powołany został Komitet Audytu w szczególności do:
 - a) monitorowania skuteczności wewnętrznych systemów kontroli jakości i zarządzania ryzykiem instytucji;
 - b) nadzorowania ustanowienia przez instytucję polityki rachunkowości;

- c) monitorowania procesu sprawozdawczości finansowej i przedstawiania zaleceń mających na celu zapewnienie jego rzetelności;
 - d) dokonywania przeglądu i monitorowania niezależności biegłych rewidentów lub firm audytorskich w szczególności odpowiedniości świadczenia usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych zgodnie z art. 5 tego rozporządzenia;
 - e) monitorowania badania ustawowego rocznego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w szczególności jego przeprowadzenie, uwzględniając wszelkie ustalenia i wnioski właściwego organu zgodnie z art. 26 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 537/2014;
 - f) ponoszenia odpowiedzialności za procedurę wyboru zewnętrznego biegłego rewidenta lub rewidentów bądź firmy audytorskiej lub firm audytorskich i zalecać zatwierdzenie ich powołania, wynagrodzenia oraz odwołania przez właściwe organy instytucji;
 - g) dokonywania przeglądu zakresu i częstotliwości badania ustawowego rocznych lub skonsolidowanych sprawozdań finansowych;
 - h) zgodnie z art. 39 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2006/43/UE poinformowanie organu administracyjnego lub nadzorczego badanej jednostki o wynikach badania ustawowego i wyjaśnienie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej i jaka była rola komitetu ds. audytu w tym procesie; oraz
 - i) otrzymywania i uwzględniania sprawozdania z badań.
5. Skład Komitetu Audytu odpowiada wymaganiam ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
 6. Szczegółowe zasady funkcjonowania Komitetu Audytu reguluje Regulamin działalności Komitetu Audytu oraz ustawa o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
 7. Do składu Rady Nadzorczej wybierani są Członkowie Banku, zgodnie z przepisami ustawy prawo spółdzielcze.
 8. Członkowie Rady Nadzorczej, w tym członkowie Komitetu Audytu, podlegają ocenie odpowiedniości przez organ dokonujący ich wyboru, na zasadach określonych w Polityce zapewnienia odpowiedniości kandydatów/członków Rady Nadzorczej, Rady Nadzorczej jako organu kolegialnego Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej.
 9. Szczegółowe zasady działalności Rady Nadzorczej określa Regulamin działania Rady Nadzorczej, który jest zatwierdzany przez Zebranie Przedstawicieli.

§ 23

1. Jeśli członkowie Rady Nadzorczej Banku zgłoszą zdanie odrębne, informację oraz powody zgłoszenia zamieszcza się w protokole.
2. Komitet Audytu w ramach monitorowania wykonywania czynności rewizji finansowej uzgadnia zasady przeprowadzania czynności przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, w tym w zakresie proponowanego planu czynności.
3. Komitet Audytu podczas przedstawiania wyników czynności rewizji finansowej przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych wyraża swoją opinię o sprawozdaniu finansowym, którego dotyczą czynności rewizji finansowej.
4. Współpraca Komitetu Audytu z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych jest udokumentowana. Rozwiązanie umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych poddane jest ocenie Rady Nadzorczej, który informację o przyczynach tego rozwiązania zamieszcza w corocznym raporcie zawierającym ocenę sprawozdań finansowych Banku.

§ 24

1. Każdy z członków Rady Nadzorczej Banku powinien wykonywać swoją funkcję w sposób aktywny, wykazując się niezbędnym poziomem zaangażowania w pracę Rady Nadzorczej.
2. Niezbędny poziom zaangażowania przejawia się w poświęcaniu czasu wymiarze umożliwiającym, należyte wykonywanie zadań Rady Nadzorczej Banku.
3. Pozostała aktywność zawodowa członka Rady Nadzorczej Banku nie odbywa się z

uszczerbkiem dla jakości i efektywności sprawowanego nadzoru.

4. Członek Rady Nadzorczej Banku powstrzymuje się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub w inny sposób wpływać negatywnie na jego reputację jako członka Rady Nadzorczej Banku.
5. Zasady ograniczenia konfliktu interesów określone są w odpowiednich regulacjach wewnętrznej określających między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członkami Rady Nadzorczej w przypadku zaistnienia konfliktów interesów lub możliwości jego zaistnienia.

§ 25

1. Przebieg posiedzeń Rady Nadzorczej oraz sposób ich zwoływania określają przepisy Regulaminu działania Rady Nadzorczej.
2. Rada Nadzorcza sporządza ze swoich posiedzeń protokoły zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie działania Rady Nadzorczej, odzwierciedlający przebieg posiedzenia.

§ 26

1. Podstawowe kompetencje i zasady funkcjonowania Rady Nadzorczej ustala Statut Banku, a także Regulamin działania Rady Nadzorczej przyjęty przez Zebranie Przedstawicieli.
2. Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się w języku polskim.
3. Protokoły z posiedzeń i uchwały sporządzane są w języku polskim.

§ 27

1. Nadzór wykonywany przez Radę Nadzorczą Banku ma charakter stały, a posiedzenia Rady Nadzorczej Banku odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż 6 razy w roku.
2. W przypadku stwierdzenia w toku wykonywania nadzoru nadużyć, poważnych błędów, w tym mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej lub innych poważnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu Banku Rada Nadzorcza podejmuje odpowiednie działania, w szczególności powinna zażądać od Zarządu Banku wyjaśnień i zalecić mu wprowadzenie skutecznych rozwiązań przeciwdziałających wystąpieniu podobnych nieprawidłowości w przyszłości.
3. Rada Nadzorcza Banku, jeżeli jest to niezbędne dla sprawowania prawidłowego i efektywnego nadzoru, może wystąpić do Zarządu Banku o powołanie wybranego podmiotu zewnętrznego w celu przeprowadzenia określonych analiz lub zasięgnięcia jego opinii w określonych sprawach.

§ 28

1. Liczebność Rady Nadzorczej reguluje Statut Banku (składa się z 10 do 14 członków).
2. Na miejsce Członka Rady Nadzorczej którego mandat wygasł w czasie trwania kadencji, najbliższe Zebranie Przedstawicieli może dokonać wyboru uzupełniającego na okres do końca kadencji. Szczegółowe zasady określa każdorazowo Regulamin wyborów Rady Nadzorczej.

§ 29

Rada Nadzorcza Banku dokonuje regularnej oceny stosowania zasad ładu korporacyjnego wprowadzonych niniejszym dokumentem, a wyniki tej oceny są udostępniane na stronie internetowej Banku www.bsbr.pl oraz przekazywane pozostałym organom Banku.

Rozdział 6. Polityka w zakresie AML

§ 30

Bank wdrożył regulacje umożliwiające prawidłowe zarządzanie ryzykiem AML poprzez przyjęcie stosownych regulacji oraz systemów. Bank współpracuje w tym zakresie z odpowiednimi organami.

Rozdział 7. Polityka w zakresie ESG

§ 31

1. Bank wdrożył regulacje umożliwiające prawidłowe zarządzanie ryzykiem ESG poprzez przyjęcie stosownych regulacji oraz dokonanie odpowiednich zmian.
2. Bank wdrożył zasady zmierzające do takiej organizacji wewnętrznej Banku, która pozwoli na dbanie o środowisko.

Rozdział 8. Polityka w zakresie outsourcingu

§ 32

1. W Banku funkcjonuje Polityka zarządzania ryzykiem outsourcingu w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej.
2. Polityka uwzględnia wpływ outsourcingu na działalność Banku oraz na poszczególne rodzaje ryzyka, a także rozwiązania w zakresie sprawozdawczości i monitorowania, które należy wdrażać od etapu rozważania umowy outsourcingowej do zakończenia jej obowiązywania (w tym podczas analizy kosztów i korzyści outsourcingu, zawierania umowy outsourcingowej, realizacji umowy do chwili jej wygaśnięcia, wdrażania planów awaryjnych i strategii wyjścia).
3. Bank pozostaje w pełni odpowiedzialny za wszystkie usługi i rodzaje działalności podlegające outsourcingowi oraz wynikające z nich decyzje kierownictwa.
4. Outsourcing nie utrudnia skutecznego nadzoru nad instytucją oraz nie narusza żadnych ograniczeń nadzorczych dotyczących usług i działalności.
5. Przy wyborze istotnego dostawcy usług zewnętrznych lub w przypadku outsourcingu usług Bank winien uwzględnić, czy usługodawca ustanowił odpowiednie standardy etyczne lub kodeks postępowania.

Rozdział 9. Kultura ryzyka i standardy etyczne

§ 33

1. W Banku funkcjonuje zintegrowana, obejmująca całość działalności Banku kultura ryzyka oparta na pełnym zrozumieniu i całościowym oglądzie ryzyka, na jakie Bank jest narażony oraz sposobu zarządzania nim, uwzględniając skłonność do podejmowania ryzyka.
2. Bank rozwija kulturę ryzyka poprzez wdrażanie polityki, komunikacji i szkoleń dla pracowników dotyczących strategii i profilu instytucji, a także dostosowuje komunikację i szkolenia dla pracowników w celu uwzględnienia obowiązków tych pracowników w zakresie podejmowania ryzyka i zarządzania nim.
3. Pracownicy powinni mieć pełną świadomość swoich obowiązków związanych z zarządzaniem ryzykiem.
4. Kultura ryzyka obejmuje w szczególności: znajomość i zrozumienie podstawowych wartości instytucji przez pracowników na wszystkich szczeblach, a także świadomość odpowiedzialności za swoje działania związane z zachowaniem Banku w zakresie podejmowania ryzyka, skuteczną komunikację i krytykę pomiędzy pracownikami, a także stosowanie odpowiednich zachęt w dostosowywaniu zachowań w zakresie podejmowania ryzyka do profilu ryzyka Banku i jego długoterminowych interesów.

§ 34

1. Zarząd opracowuje i przyjmuje wysokie standardy etyczne i zawodowe, które mają na celu zminimalizowanie ryzyka, na jakie narażony jest Bank, w szczególności ryzyka operacyjnego i utraty reputacji, które mogą wywierać znaczący niekorzystny wpływ na rentowność i stabilność Banku w wyniku kar pieniężnych, kosztów postępowań sądowych, ograniczeń nałożonych przez właściwe organy, innych konsekwencji finansowych i karnych, a także

utruty zaufania konsumentów, a także dokłada wszelkich starań by były przestrzegane i upowszechniane przez pracowników.

2. Bank monitoruje zgodność z przyjętymi standardami oraz zapewnia ich przestrzeganie i świadomość poprzez wprowadzenie jasnego i udokumentowanego Kodeksu Etyki Bankowej, jak również zapewnienie odpowiednich szkoleń pracowników z tego zakresu.

Rozdział 10. Konflikt interesów

§ 35

1. W Banku obowiązują odpowiednie regulacje, mające na celu identyfikację i ocenę rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów interesów na poziomie instytucjonalnym oraz potencjalnych konfliktów między interesami instytucji a prywatnymi interesami pracowników, zarządzania nimi i ich minimalizacji lub zapobiegania im opracowana, ustanowiona i zatwierdzona przez Zarząd.
2. Niezależnie od przyjętych w tym zakresie regulacji, Bank w ramach swoich zasad organizacyjnych i administracyjnych podejmuje odpowiednie kroki w celu wykluczenia niekorzystnego wpływu konfliktów interesów na interesy ich klientów, w szczególności poprzez:
 - a) odpowiedni podział obowiązków, np. powierzenie czynności będących w konflikcie w związku z przetwarzaniem transakcji lub świadczeniem usług różnym osobom bądź powierzenie odpowiedzialności za nadzór i sprawozdawczość w odniesieniu do czynności będących w konflikcie różnym osobom;
 - b) ustanowienie barier informacyjnych, np. przez fizyczne rozdzielanie określonych linii biznesowych lub jednostek; oraz
 - c) ustanowienie odpowiednich procedur w odniesieniu do transakcji dokonywanych z jednostkami powiązаныmi, np. wymogu, aby były one dokonywane na zasadach rynkowych.

Rozdział 11. Polityka wynagradzania

§ 36

1. Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania członków organu Rady Nadzorczej i Zarządu, a także osób pełniących kluczowe funkcje. Zasady wynagradzania zostały określone w odpowiednich wewnętrznych aktach prawnych Banku.
2. Przy ustalaniu polityki wynagradzania uwzględniana jest sytuacja finansowa Banku.
3. Rada Nadzorcza przygotowuje i przedstawia Zebraniu Przedstawicieli, raz w roku, raport z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w Banku.
4. Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny, czy ustalona polityka wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku.

§ 37

1. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej ustala się adekwatnie do pełnionej funkcji, a także adekwatnie do skali działalności Banku. Członkowie Rady Nadzorczej powołani do pracy w komitetach, są wynagradzani adekwatnie do dodatkowych zadań wykonywanych w ramach danego komitetu.
2. Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej ustalone jest przez Zebranie Przedstawicieli.
3. Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej są transparentne i zawarte w uchwale Zebrania Przedstawicieli.

§ 38

1. Rada Nadzorcza, odpowiada za wprowadzenie wewnętrznego aktu prawnego określającego zasady wynagradzania członków Zarządu Banku, w tym szczegółowe kryteria i warunki uzasadniające uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia.
2. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzoną polityką wynagradzania, w tym dokonuje weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia przed wypłatą całości lub części tego wynagrodzenia.
3. W odniesieniu do osób pełniących kluczowe funkcje odpowiedzialność za wprowadzenie odpowiedniego wewnętrznego aktu prawnego i nadzór w tym obszarze ciąży na Zarządzie Banku, z wyłączeniem wynagrodzenia osoby kierującej komórką ds. zgodności, które zatwierdza Rada Nadzorcza.
4. Zmienne składniki wynagrodzenia członków Zarządu Banku lub osób pełniących kluczowe funkcje są uzależnione, w szczególności od obiektywnych kryteriów, jakości zarządzania Bankiem oraz uwzględniają długoterminowe aspekty działania i sposób realizacji celów strategicznych. Ustalając zmienne składniki wynagrodzenia uwzględnia się także nagrody lub korzyści, w tym wynikające z programów motywacyjnych oraz innych programów premiowych wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych. Ustalona polityka wynagradzania nie stanowi zachęty do podejmowania nadmiernego ryzyka w działalności Banku.
5. Wynagrodzenie członka Zarządu Banku lub osób pełniących kluczowe funkcje jest finansowane i wypłacane ze środków Banku.

Rozdział 12. Polityka informacyjna

§ 39

1. Bank prowadzi przejrzystą politykę informacyjną określoną w Polityce informacyjnej zatwierdzonej i co najmniej raz w roku weryfikowanej przez Radę Nadzorczą Banku, która określa częstotliwość, formę i miejsce ogłaszania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zasady zatwierdzania i weryfikacji ogłaszanych informacji, a także zakres informacji podlegających ogłaszaniu i zakres weryfikacji Polityki.
2. Przyjęta polityka uwzględnia potrzeby udziałowców oraz klientów Banku, jest udostępniona na stronie internetowej Banku www.bsbr.pl
3. W ramach polityki informacyjnej Bank zobowiązany jest udostępniać między innymi: dane finansowe, skład Rady Nadzorczej i Zarządu Banku, jak również dane rejestrowe Banku, informacje odnośnie określonego w zasadach wynagradzania w Banku, maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym, ujawnianie informacji dotyczących przyjętej w Banku polityki zarządzania konfliktami interesów oraz konfliktami, informacje o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego, podstawową strukturę organizacyjną, ocenę roczną dokonaną przez Radę Nadzorczą stosowania zasad ładu korporacyjnego, podstawowy opis systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, informacje o spełnieniu przez członków rady nadzorczej i zarządu wymogów określonych w ustawie Prawo Bankowe, bilans z opinią biegłego rewidenta za ostatni okres podlegający badaniu, ~~skład zarządu i rady nadzorczej banku,~~ obszar swojego działania, informacje o przynależności do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, informacje dotyczące funkcjonowania w ramach zrzeszenia oraz nazwy firm outsourcingowych, z którymi Bank współpracuje. Poszczególne w/w informacje są udostępniane zgodnie z zasadami określonymi w Polityce na stronie internetowej lub w siedzibie Banku. Adres strony internetowej Banku jest dostępny dla członków Banku i Klientów Banku w siedzibie Banku.
4. Bank zapewnia udziałowcom równy dostęp do informacji.

5. Polityka informacyjna określa w szczególności zasady i terminy udzielania odpowiedzi udziałowcom oraz klientom.
6. Polityka informacyjna Banku zapewnia ochronę informacji oraz uwzględnia odrębne regulacje wynikające z przepisów szczególnych regulujących funkcjonowanie Banku, w tym szczególowe regulacje wynikające z ustawy Prawo bankowe.

Rozdział 13. Działalność promocyjna i relacje z klientami

§ 40

Działalność promocyjna Banku oraz wzajemne relacje z Klientami Banku, a w szczególności z konsumentami, są poddane szczególnym rygorom. Bank w swoich działaniach dąży do ochrony interesów konsumentów.

§ 41

1. Działalność promocyjna i reklamowa Banku określona jest w Strategii działania Banku.
2. Bank w działaniach promocyjnych stosuje rzetelny przekaz reklamowy dotyczący oferowanych usług lub produktów oraz jego działalności. Przekaz cechuje się poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu jak również dobrych obyczajów.
3. Przekaz reklamowy w sposób jasny wskazuje, jakiego produktu lub usługi dotyczy.
4. Przekaz reklamowy nie eksponuje korzyści w taki sposób, który powodowałby umniejszenie znaczenia kosztów i ryzyk związanych z nabyciem produktu lub usługi.
5. Przekaz reklamowy nie powinien wprowadzać w błąd, ani stwarzać możliwości wprowadzenia w błąd, w szczególności co do:
 - charakteru prawnego przedmiotu reklamowanego, w tym praw i obowiązków klienta,
 - tożsamości podmiotu reklamującego,
 - istotnych cech przedmiotu reklamowanego,
 - korzyści, które można osiągnąć nabywając lub korzystając z przedmiotu reklamowanego oraz okresu, w którym powstają,
 - ponoszonych przez klienta całkowitych kosztów związanych z nabyciem lub korzystaniem z przedmiotu reklamowanego oraz okresu, którego te koszty dotyczą,
 - czasu, wartości i terytorialnej dostępności przedmiotu reklamowanego,
 - ryzyka związanego z nabyciem lub korzystaniem z przedmiotu reklamowanego.
6. Przy tworzeniu oraz publikacji przekazu reklamowego Bank w szczególności:
 - 1) czuwa nad charakterem i konstrukcją przekazów reklamowych przygotowywanych i publikowanych w imieniu Banku lub na jego rzecz,
 - 2) zapewnia odbiorcy możliwość swobodnego zapoznania się ze wszystkimi treściami składającymi się na przekaz, w szczególności ze wszelkimi wskazaniem i zastrzeżeniami stanowiącymi integralną część przekazu reklamowego,
 - 3) zapewnia, aby rozwiązania graficzne zastosowane w przekazie reklamowym nie utrudniały odbiorcy zapoznania się z istotnymi informacjami przedmiotu reklamowanego w tym przekazie, w szczególności z informacjami wymaganymi przepisami prawa oraz rekomendacjami nadzorczymi,
 - 4) podaje źródło prezentowanych informacji, jeżeli przekaz reklamowy odwołuje się do wyników sondaży, badań statystycznych, rankingów, ratingów lub innych danych.

§ 42

1. Bank stosuje Zasady Reklamowania Usług Bankowych (wprowadzone Uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 2 października 2008).
2. W reklamie produktów skierowanych dla konsumentów, Bank dodatkowo uwzględnia:
 - 1) „Dobre praktyki w zakresie standardów reklamowania kredytu konsumenckiego” opracowane przez Związek Banków Polskich i inne instytucje finansowe;

- 2) Ustawę z dnia 12.05.2011 r. o kredycie konsumenckim w zakresie standardów reklamowania kredytu konsumenckiego;
- 3) Ustawę z dnia 23.03.2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami w zakresie standardów reklamowania kredytu hipotecznego;
- 4) Ustawę z dnia 19.08.2011 r. o usługach płatniczych w zakresie reklamowania rachunku płatniczego i usług powiązanych z rachunkiem płatniczym.

§ 43

Proces oferowania produktów lub usług finansowych powinien być prowadzony przez odpowiednio przygotowane osoby w celu zapewnienia rzetelności przekazywanych klientom informacji oraz udzielania im zrozumiałych wyjaśnień.

§ 44

W Banku opracowana została Polityka wdrażania nowych produktów, która określa zasady stosowane przy wdrożeniu nowych / modyfikacji produktów, zaangażowanie się w nową działalność lub wejścia na nowe rynki usług oraz zasady stosowane w razie istotnych zmian dotychczasowych produktów, usług, działalności i rynków.

§ 45

1. Bank dokłada starań, aby oferowane produkty lub usługi finansowe były adekwatne do potrzeb klientów, do których są kierowane, w szczególności co do indywidualnej sytuacji klienta, w tym wiedzy i doświadczenia na rynku finansowym, a tam gdzie to uzasadnione, pożądanego czasu trwania inwestycji oraz poziomu akceptacji ryzyka.
2. Bank rzetelnie i w sposób przystępny dla przeciętnego odbiorcy informuje o oferowanym produkcie lub usłudze, w tym w szczególności o charakterze i konstrukcji tego produktu lub usługi, korzyściach oraz czynnikach warunkujących osiągnięcie ewentualnego zysku, a także o wszelkich ryzykach z nimi związanych, w tym o opłatach i kosztach.
3. Wszelkie niezbędne informacje dotyczące charakteru i konstrukcji produktu lub usługi finansowej, mające znaczenie dla podjęcia przez klienta decyzji, są udostępniane klientom w taki sposób, aby w odpowiednim czasie przed zawarciem umowy mieli oni możliwość swobodnego zapoznania się z ich treścią.
4. Postanowienia umowy, w tym wzorce umowy oraz istotne informacje na temat umowy zamieszczone w innych dokumentach, są przedstawione klientowi przez Bank przed podjęciem przez niego decyzji co do zawarcia umowy.
5. Jeśli w ocenie klienta nie jest możliwe zapoznanie się z przedstawionymi dokumentami na miejscu Bank przekazuje klientowi na koszt własny kopie odpowiednich dokumentów.
6. Bank podejmuje odpowiednie działania i dokłada należytej staranności, aby wzorce umów nie zawierały postanowień niejednoznacznych.

§ 46

1. W relacjach z Klientami pracownik Banku przestrzega przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i przyjętych przez bank standardów postępowania, w tym postanowień Kodeksu Etyki Bankowej oraz kieruje się zasadą dobrze pojętego interesu banku i Klienta.
2. Informacje dotyczące świadczonych przez Bank produktów i usług przekazywane są Klientom w sposób zrozumiały, jednoznaczny i czytelny, uwzględniając poziom wiedzy Klienta.
3. Bank przekazuje Klientom wszystkie, niezbędne do podjęcia decyzji dokumenty związane z produktami bankowymi w tym dla oceny ryzyka i kosztów związanych z zawarciem umowy.

§ 47

Bank opracowuje i udostępnia klientom jasne i przejrzyste zasady rozpatrywania skarg i reklamacji.

§ 48

Bank prowadzi zorganizowaną formę rozpatrywania skarg i reklamacji oraz podejmuje działań zaradcze zmierzające do ograniczenia sytuacji, powodujących ich występowanie w przyszłości.

§ 49

1. Proces rozpatrywania skarg i reklamacji przez Bank prowadzony jest niezwłocznie, a także cechuje się rzetelnością, wnikliwością, obiektywizmem oraz poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu i dobrych obyczajów.
2. Treść odpowiedzi na skargę lub reklamację zawiera, o ile to możliwe, pełne i wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i prawne, stosownie do zarzutów zamieszczonych w reklamacji lub skardze.

§ 50

Bank w procesie reklamacyjnym i skarg dąży do polubownego rozwiązania sporu ze swoimi Klientami.

§ 51

Bank dochodząc do swoich roszczeń, w szczególności prowadząc działania windykacyjne wobec klientów, działa profesjonalnie i dba o reputację instytucji zaufania publicznego.

Rozdział 14. Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne

§ 52

1. Bank posiada adekwatny i skuteczny system kontroli wewnętrznej.
2. Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:
 - 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
 - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
 - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
 - 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
3. W ramach systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębnia:
 - 1) funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji;
 - 2) komórkę do spraw zgodności mającą za zadanie zapewnianie zgodności, oraz zarządzanie ryzykiem braku zgodności, tj. identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie;
 - 3) komórkę audytu wewnętrznego, którą stanowi komórka organizacyjna Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS wykonująca zadania związane z wykonywaniem audytu wewnętrznego.
4. Szczegółowe zasady i zakres systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej określa, zatwierdzony przez Radę Nadzorczą, regulamin funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej. System kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach (trzy linie obrony).
5. Bank, zgodnie z postanowieniami Regulaminu Działania Zarządu oraz Regulaminem Działania Rady Nadzorczej, zapewnia udział Stanowiska ds. zgodności w każdym

posiedzeniu Zarządu, pełniąc m.in. funkcję doradczą oraz kontrolną. W przypadku, gdy przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej, w tym zapewnienia zgodności, audytem wewnętrznym oraz zarządzaniem ryzykiem obecność w/w stanowiska jest obligatoryjna. Ponadto Stanowisko ds. zgodności uczestniczy we wszystkich posiedzeniach Rady Nadzorczej oraz posiedzeniach Komitetu Audytu, w przypadku, gdy przedmiotem posiedzeń są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej, w tym zapewnianiem zgodności, audytem wewnętrznym lub zarządzaniem ryzykiem.

§ 53

1. System kontroli wewnętrznej Banku obejmuje wszystkie poziomy w strukturze organizacyjnej Banku.
2. Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i komórkę do spraw zgodności.
3. Rada Nadzorcza odpowiada za nadzór i dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli i a także komórki do spraw zgodności.

§ 54

1. Bank opracowuje i wdraża efektywną, skuteczną i niezależną funkcję zapewniania zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych.
2. Sposób organizacji funkcji zapewnienia zgodności w Banku gwarantuje niezależność wykonywania zadań w tym zakresie oraz dysponowanie wystarczającymi uprawnieniami, statusem i zasobami.
3. Pracownik Stanowiska ds. zgodności posiada kwalifikacje, doświadczenie i umiejętności w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności występującym w działalności Banku, pozwalające na rzetelne wykonywanie powierzonych jej zadań oraz dawać rękojmię należytego wykonywania obowiązków, w tym znajomości języka polskiego.
4. Stanowisko ds. zgodności doradza Zarządowi w sprawie środków jakie należy podjąć w celu zapewnienia zgodności z obowiązującymi przepisami, zasadami, regulacjami oraz standardami oraz oceniać wpływ zmian na działalność Banku.

§ 55

Audyty wewnętrzne Banku wykonywane są na podstawie art. 10 ust. 2 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe, na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, będącą jednostką zarządzającą Systemem Ochrony Zrzeszenia BPS.

§ 56

1. W Banku wdrożono adekwatny i skuteczny, dostosowany do skali, złożoności działalności i profilu ryzyka system zarządzania ryzykiem uwzględniający strategię zarządzania ryzykiem obejmującą tolerancję na ryzyko określoną przez Bank.
2. Na proces zarządzania ryzykiem składa się jego identyfikacja, pomiar, szacowanie, monitorowanie oraz stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających zidentyfikowany, zmierzony lub oszacowany poziom ryzyka.

§ 57

Za skuteczność zarządzania ryzykiem odpowiada Zarząd. Członkowie Zarządu, uwzględniając charakter, skalę i złożoność prowadzonej działalności nie łączą odpowiedzialności za zarządzanie danym ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar działalności generujący to ryzyko.

§ 58

Rada Nadzorcza zatwierdza i nadzoruje realizację strategii zarządzania ryzykiem, sprawując nadzór nad skutecznością zarządzania ryzykiem w oparciu o raporty generowane przez sprawny system informacji zarządczej.

Rozdział 15. Wykonywanie uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko

§ 59

Wykonywanie uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko klienta – nie dotyczy Banku, ponieważ Bank nie prowadzi ww. działalności.

ZARZĄD BANKU:

RADA NADZORCZA:

Sekretarz Zebrania
Przedstawicieli:

Przewodniczący Zebrania
Przedstawicieli:

Jacek Ossowicz

Bożena Karpińska